

**БИЛИМ БЕРҮҮДӨГҮ ЗАМАНБАП ИНФОРМАЦИЯЛЫК ТЕХНОЛОГИЯЛАР
ИНСТИТУТУ**

КЕСИПТИК КОЛЛЕДЖ

Кесиптик окуунун программасы -050709

СИЛЛАБУС

Дисциплина: “Дүйнө тарыхы”

I.САБАКТЫН РЕГЛАМЕНТИ:

Лекция, семинар – шейшемби 9.30 (тайпа ПНК 1-24 ПР 1-24 ЭБУ 1-24)

II. САБАКТЫН РЕКВИЗИТТЕРИ ЖАНА ПРЕРЕКВИЗИТТЕРИ:

Кредиттинсааттары: (окуу планына баш ийүү) - 1кр.

Өтүлүүчү убактысы жана жери : 1 семестр; расписаниеге баш ийүү.

Пререквизиты:Дүйнө тарыхы-Мировая история

Постреквизиты:Философия.

III. МУГАЛИМДИН МААЛЫМАТЫ:

Лектор: Малабекова Гульмира Джеенбековна

Байланыш номери: 0701 33 11 54

ББЗИТИ, Корпус 1, каб. 3 **Кабыл
алуу мөөнөтү:**

Шейшемби -вторник15.30

IV. КАТЫШУУЧУЛАРГА КОЮЛУУЧУ ТАЛАПТАР:

- ✓ күндүзгү окуу бөлүмүндө окуй турган регламентке баш ийүү;
- ✓ катышуучу өзүнүн себепсиз калтырган күндөрүнө окуу жайдын мүдүрүнөн жазуу түрүндө түшүнүк кат үлгүсүндө уруксаат алуусу.
- ✓ окуу жайдын катышуучулары урматтоо менен окуу иштерине, сабактарына көңүл буруусу абзел;
- ✓ окуу жайы адилетсиздикти, тартипсиздикти, кылмыштуулукту баш ийдиртпейт;
- ✓ сабактарды себепсиз калтырууга болбойт;
- ✓ себепсиз калтырууларды актанууга болбойт;
- ✓ кеч калуу убактысы өзүн жана башкаларды сыйлабастыгын билгизет;
- ✓ даярдалган иштери (рефераттар, докладдар ж.б. иштери) өзү аткарган окуу материалдары сапаттуу болууга тийиш;
- ✓ сабак учурунда башка нерселер менен алаксыбоо;
- ✓ катышуучунун жооп берүү убагында сөзүн бөлбөө;
- ✓ сабак учурунда чөнтөк телефондорду өчүрүү керек;
- ✓ сабак учурунда, таннапис убагында катуу сүйлөгөн, тентек кылуу окуу жайдын талабына жооп бербейт;
- ✓ көпчүлүк бар жерде, окуу бөлүмдөрүндө тынчтыкты кармоого тийиш.

Жазуу жана ар кандай баалоо үчүн талаптар СӨА иштөөсүндөгү мазмунга өзгөчө басым жасоонун төмөнкү критерийлерине көз каранды:

Параметрлерге баа берүү	Баалоо масштабы	Критерийлердин баасы
Тапшырманы түшүнүү	0-5 балл	0 -жооп жок; 1-жалпы билим берүү маалыматы бар,бирок тапшырма боюнча так түшүнүгү жок; 2 –жалпы билим берүү маалыматы бар,бирок тапшырма боюнча так түшүнүгү жок; 3 –жалпы билим берүү маалыматы бар

Тапшырманын толуктугу	0-5 балл	0б. -жооп жок; 1б.-аткаруучу тапшырманын баарын аткарбай жана алган жыйынтыктарды түшүндүрө албаган; 2б. –аткаруучу берилген тапшырманы туура аткарган,түзүлгөн формадагы отчёту,берилген тапшырманын көбүн жасаган, тапшырмаларга көңүл бурган катышуучу толук даярдыгына жооп бере албаган; 3б.-берилген тапшырмалар толугу менен аткарылган,теориялык суроолорго жооп берүүдө бир аз кыйынчылыктарга туш болгон,отчёттун сапаты
		толук талапка жооп бербеген; 4б.-тапшырма техникалык жактан гана ката кетсе; 5б.-берилген тапшырма толугу менен так аткарылса,катышуучу так,толук берилген контролдук жазуу суроолорго жооп берсе, даярдалган отчёт тыкан,таза толгу менен талапка жооп берилсе
Иштин тышкы жасалгасы	0б.-балл	0б.-талапка жооп бербесе, 1б.-чектен тышкары чыкса; 2б.-берилген иш талапка жооп берсе.

Катышуучулардын иштерин ыкчам башкаруудагы болжолдуу критерийлердин баалары

Катышуучунун оозеки формада,окуунун жыйынтыктоо критерийлеринин баалары

9б.- 100б. –“эң жакшы”

7б.- 80 б. –“жакшы”

5б.-60 б. – “канааттандырарлык”

0б.- 40 б. – “канааттандырарлык эмес”

Оозеки жооп берүүдөгү критерийдин баасы-максималдуу10б.

Параметрлерге баа берүү	Баалоо масштабы	Критерийлердин баасы
Материалдык билим	0-5 балл	0б.-жооп жок; 1б.-окуу материалдын мазмуну ачылбай калганда; 2б.-толук материал аныкталбай калганда жана түшүнүүнүн аныктамалары ката болгондо; 3б.-берилген материалдын мазмуну толук ачылбай калганда, эгерде суроолордун мааниси көрсөтүлгөн болсо; 4б.-жооп берүү учурунда минималдуу гана ката болсо-; 5б.-материалдын мазмуну толугу менен окуу китебине жооп берсе.

Талаптын конкреттүү мисалдары	0-5 балл	0б.-жооп жок; 1б.- материалга жөндөмсүз мисалдарды алып келгенде; 2б.-берилген материалды таамай, түшүнүксүз толук жооп бербегенде; 3б.-жооп берүү учурунда кысталуулар, кыйынчылыктар болгондо; 4б.-сунушталган суроолордун жардамы менен материалдын мазмуну ачылганда; 5б.-мисалдар конкреттүү түрдө көрсөтмөлөр түрүндө көрсөтүлсө.
-------------------------------	----------	---

Болжолдуу жазуу түрүндөгү теориянын жоопторунун критериялык баасы(жыйынтыктоочу контрол) теориялык суроолор

Параметрлерге баа берүү	Баалоо масштабы	Критерийлердин баасы
Жооптун толуктугу жана тууралуулугу	0-5 балл	0б.-жооп жок; 1б.-бир гана пландын жооптору; 2б.-жоопторунда олуттуу ката бар болсо; 3б.-катышуучулар жетишерлик мүмкүн эмес терең далилдерге негизделген көрсөтмөлөрүн акташ үчүн өздөрүнүн мисалдарын келтире албаганда; 4б.-жоопторунда минималдуу ката кеткенде (техникалык басмаларда); 5б.-суроолор логикалык жактан ачыкталганда туура болуп, жеткиликтүү, катасыз толук болгондо.
Билимин өздөштүрүп билүү демонстрациясы	0-3 балл	0б.-жооп жок, эгер берилген тапшырма башка бирөөгө таандык болсо; 1б.-бир гана лекциянын материалдары колдонулса; 2б.-негизги сабактын адабияттары жана лекциянын материалдары колдонулса; 3б.-колдонулган,мүмкүн болгон бүт, сабакка тийиштүү материалдарды жана интернет тармактарын колдонсо.
Жооптун жасалышы	0-2 балл	0б.-талапка жооп бербеген; 1б.-нормадан чыгып кеткен болсо; 2б.-тапшырма талапка жооп бергендей жасалса.

Болжолдуу жазуу түрүрүндөгү суроолордун критериялык баасы(жыйынтыктоочу контрол)-практикалык тапшырмалар(кейстин тапшырмаларын аткаруу)

Параметрлерге баа берүү	Баалоо масштаб	Критерийлердин баасы
Эрте окулган билимдин материалы	0-5 балл	0б.-жооп жок; 1-жалпы маалымат бар, бирок конкреттүү тапшырма боюнча түшүнүк жок; 2-эрте өтүлгөн материалды кыйынчылык менен эстеген; көрсөтүлгөн алгачкы материалды өздөштүрүү. 3.-жалпы түшүнүгү, билими, маалыматы бар, бирок конкреттүү тапшырма боюнча түшүнүк жок; 4.-негизги түшүнүктөргө кеңири ээлөө, закондорго жана теория, мыйзамдарга,
		көрсөткүчтөргө түшүнүүгө зарыл; 5.-эрте көрсөтүлгөн материалдарды өздөштүрүү.
Аткарылган тапшырманын көлөмү	0-5 балл	0б.-тапшырма аткарылган жок; 1б.-тапшырманы аткарууда талаптарга минималдуу жооп берүү; 2б.-тапшырманы аткарууда олуттуу каталар болсо; 3б.-кээ бир тапшырма кыйынчылык келтиргенде; 4б.-тапшырма минималдуу (техникалык) каталар менен аткарылып басылса; 5б.-тапшырма аткарылып,аткарылбаса же 50 пайызга кем болсо.

Практикалык сабакта кроссвордун жасалуу формасынын болжолдуу түрдөгү талабы.

Кроссвордун оптималдуу сөздөрүнүн көлөмү-20.

1) Кроссворд түзүүдөн мурун тематикалык түзүлүшүн жана сөздөрдү тандоо керек, андан кийин ошого ылайык сүрөтүн чийүүсү абзел. Сөздөрдү эмне үчүн чийүүдөн мурун ойлоноу керек,себеби биринчи түзүлүшүн чийип алып, андан соң сөздөрдү жазсаң, кээ бир сөздөр чийменин ичине туура келбей калат же сөздөр көп, аз болуп калышы мүмкүн. Эрте чийилген чиймеде төрт, беш тамгадан болсо, андан соң даярдалган сөздүн тамгасы андан көп жети, сегиз болуп калса туура келбей калат. 2) Кроссвордун эң туура түзүлүшү төрт тарабы симметриялуу болгон чийүү туура делет, ар бир сөз минимум эки кесилиште болуусу керек (көп болсо андан да жакшы).

- 3) Баарынан кызыктуу жана оор кроссворд үзүлбөгөн катары менен ар бир тамга кийинки сөз менен дал келгени. Бирок мындай үзүлбөгөн кроссворд иштегенге, ойлонууга оңой келет.
- 4) Кроссвордун жасалгалоосунда колдон келсе туурасынан баштаган оңой келет, бирок жандырмагын толтурууда эч роль ойнобойт, аны түзгөнгө жөн гана оңой болот.
- 5) Кроссвордун жолу зат атоочтун атооч жөндөмөсүнүн жекелик түрүндө, айрым гана көптүк түрүндө болууга тийиш ж.б. 6) Эч кандай эмоционалдуу жана кыскартылган башка сөздөр колдонулбайт. Кроссворддо кеминде экиден сөз болбошу керек (Асан Туратович, ак жоолук ж.б.) мындан сырткары ортосуна сызыкча коюлган сөздөр да болбойт (Ак-Суу, аң- сезим ж.б.).
- 7) Кроссворддун чакмагы биринчи жазылган тамганыкындай болушу керек жана номерлери коюлушу абзел. Кээ бир сөздөрдө туурасынан жана тигинен келген бирдей номер болсо, ошондой учурда бурчта бир тамгадан (окшош) башталышы мүмкүн.
- 8) Сөздүн мааниси бир гана сөздүккө баш ийиш керек.

Болжолдуу докладдын жасалуу талабы ROWER POINT форматка жооп бериши керек

- 1 Аз дегенде 8-10 слайддан. Презентациялоо мөөнөтү 7-10 мүнөт болушу керек.
- 2 Слайддын титулдук барагы болуш абзел. Презентация слайддан башталышы керек да, мазмундун аты, окуу жайдын жери (институт, тайпасы, кесиби, кафедрасы) тапшырмасы, сабактын аты, автордун аты жөнү жана жетекчисинин аты жөнү.
- 3 Мазмуну (презентациянын планы).
- 4 Мазмунда актуалдуулук, изденүүнүн багыты жана мүнөзү берилилди.
- 5 Негизги бөлүк.
- 6 Жыйынтык. 3-5 тезис, эң негизги иштин жыйынтыгы айтылат.
- 7 Колдонулган адабияттардын тизмеси.
- 8 Слайд номерленген болушу керек.
- 9 Ар бир слайддын башы берилиши керек.
- 10 Ар бир иштин башы бир стилде аткарылышы керек (өңү, шриф, өлчөмү).
- 11 Тексттин слайдынын башаты үчүн 24-36 өлчөмүндөгү пункттан турушу керек.
- 12 Чекирти башатынын аягына коюуга болбойт. Ар бир сүйлөмдөрдүн соңунда койсо болот.
- 13 Башатын узун кылып жазууга болбойт.
- 14 Ар бир слайд окшош болбого тийиш. Эгер окшош кылып жазгың келсе, мүмкүн болсо, аягында туура болот.
- 15 Шрифтер. Презентацияга жасалгалоо үчүн Arial, Tahoma, Verdana, Times New Roman, Georgia- шрифты.
- 16 Информациялык текстте шрифтин өлчөмү 18-22 пункт.

17 Бир слайддын ичине эч кандай бир нече текстти киргизүүгө болбойт. Ал жакка керек гана тезистерди батырууга болот.

Синквейн жөнүндө түшүнүк. Синквейн жазуунун билим берүүчүлүк бөлүгү жана максаты, эрежелери, талаптары, шарттары

Синквейн жөнүндө түшүнүк. Ыктын (стратегиянын) бул түрү, өтүлүүчү баардык окуу жайлардын сабактарында колдонулат. Бул методдо бир нече сөздөн сезимди билдирип, сөздөрдүн эң маанилүүсүн тандап, татаал идеяларды түзүп, түшүнүгүн синтездештирип, сүрөттөөгө, ой жүгүртүүгө шыктандырат. Берилген **негиз** сөздү чечмелешет. Синквейн деген сөз франсуз тилинен алынып, “беш” беш деген сөздү билдирет.

Синквейн сөз түрдө уйкаштыкты талап кылбаган, рифмалашпаган, ойду жыйынтыктоочу каражат катары колдонуп, аткаруучулардын ой жүгүртүүсүн ойготуп, ойлонулган рефлексияларды талап кылган түшүнүктөрдүн жыйындысынан “4 сап ыр”. Ал эреже – схемалардын негизинде түзүлөт.

Максаты: а) татаал жаңылык - кабарларды топтоштурат (синтездештирет)

б) аткаруучулардын билим – деңгээли, түшүнүгү байкалат, бааланат.

в) чыгармачылык көркөм- элес каражатын, алган билимин маалыматын бириктирет.

Синквейн жазуунун билим берүүчүлүк бөлүгү. Аудиторияда өтүлгөн темага жараша түзүлөт. Синквейн бир гана “манаптаануу” сабагын эмес, кыргыз тили сабагын да камтыйт. Себеби, зат, сын атоочтор, этиш же жана башка темага тиешелүү башка сөз түркүмдөрүн колдонуп, маанилеш- синоним сөздөрдү анализдейт, талдайт да алардын арасынан теманы “ачкан” эң керектүү сөздү тандайт. Өтүлгөн темаларга ой жүгүртүп, көрүү, угуу, мүмкүнчүлүгү ачылыт.

Эрежелери, талаптары, шарттары. Синквейн жазуудан мурун аткаруучулар төмөнкү эрежелерди, талаптарды, шарттарды өзүлөрү иштеп чыгууга окутуучу өбөлгө түзөт. Ал шарттар болжол менен:

1. Баардык ой баалуу;
2. Бир учурда сөз талашып сүйлөөбө;
3. Сөздү бөлбөө;
4. Ар бир адам өз ишин, идеясын, чечимин, көз карашын айта алат;
5. Чектегенге, сынаганга, какканга болбойт;
6. Бири – бирин угуу, сыйлашуу;
7. Шериги жана топ менен биргелешип, жардамдашып иштөө;
8. Баардык суроо маанилүү;
9. Көрсөтмө берип, идеясын таңуулабайт;
10. Берилген теманын үстүндө иштөө;
11. Белгиленген убукытты, регламентти сактоо (коргоо убактысы 5 -10 мүнөт)

12. Синквейн слайд түрүндө даярдалышы керек.

Эскертүү: теманын оор жеңилине, максат, маселесине байланыштуу кээ бирде 3 мүнөттө да жазышат.

КЛАСТЕР ЖӨНҮНДӨ ЖАЛПЫ ТҮШҮНҮК. Кластер англис тилинен которгондо – “шиңгил” деген түшүнүктү берет. Жүзүмдүн 1 (бир) шиңгилин – тобун элестетсеңер болот.) Кластер – топ- шиңгил бөлүштүрүү же түзүү- аткаруучулардын кандайдыр бир тема боюнча ачык жана эркин ойлонушуна жардам бере турган педагогикалык ык (стратегия) . Ал “акыл эске (мээге) чабуул” деген акыркы мезгилдеги терминди алсак, мээни түздөн –түз иштөөгө мажбурлайт. Ой жүгүртүүгө мажбурлоонун кыйыр түрү кластер түзүү болуп саналат.

1

ДИЛБАЯНДЫ ТУУРА ЖАЗУУНУН ЖОЛУ ЖАНА БАШКЫ ФОРМАСЫ:

Дилбаян- автор өз оюн чыгармачылык менен жазуу формасында ишке ашыруу ишмердиги. Дилбаян жазуу илим да, өнөр да болуп саналат. Дилбаян жазуу ишинин бир түрү, окуужайларына кабыл алуудагы билимди өлчөп көрүүнүн да башкы критерийи катары кызмат кылып келген жана келүүдө.

Дилбаянда - чыгарма, ал ошол чыгарманы жазып жаткан автордун пикирин, ички сезимдерин, ой толгоолорун чыгармачылык менен кагазга түшүрүлөт. Дилбаян жазуу- текст түзүп, байланыштуу сөздү өстүрүү үчүн аткарылган окуу ишмердиги, ошол эле кезде, автордун дүйнөсүн, турмуштук позициясын калыптоочу тарбиялоо каражаты жана эстетикалык табити, адабий-коомдук түшүнүктү өстүрүүнүн формаларынын бири. Чыгармачылыктын мүмкүнчүлүктөрү абдан ар тараптуу болгондой эле, дилбаяндын, жанрдык, стилдик жактары да чексиз, кеңири. Ошондуктан аткаруучу жазардан мурун дилбаян тематикасына карай экиге бөлүнөөрүн унутпашы керек.

1. Адабий чыгармачылык дилбаяндар, башкача айтканда программада өтүлгөн темалардын негизинде катышуучулар өз ойлорун кагазга түшүрүшөт.
2. Эркин темадгы дилбаяндар, катышуучулар “Манастаануу” сабагында атайын өтүлбөгөн, өз алдынча окулган чыгармалардын, интернет материалдарынын, турмуштан алган таасирлердин негизинде жазышат.

Дилбаян – ар бир адамдын сөз байлыгын өстүрүүгө, логикалык ой жүгүртүүгө, өзүнүн оюн так, туура айтууга чоң жардам берет.

VII. ДАТТАНУУ-АПЕЛЛЯЦИЯ. Эгерде катышуучу алган жыйынтыктын баасына каршы болсо анда ал ББЗИТИнин Кесиптик колледжинин жетекчилигине даттанууга акысы бар,

дисциплинадан алган бааны үч күн ичинде кароого мүмкүн. Даттанууну жетекчилик тарабынан комиссия түзүлүп, кеминде үч мугалим жана бааны койгон жетекчи мугалими кайрадан карап чыгуусу керек.

Тематикалык план.

Предмет: Дуйно тарыхы.

Адистиги:Жалпы билим беруу.

№	Сабактын темасы	Лекц	Прак	Семин	Эскертуу
1	Тарых илими жонундо жалпы түшүнүк.		2		
2	Алгачкы коом дуйносунун жаралышы.		2		
3	Байыркы Египет мамлекети.		2		
4	Байыркы Индия		2		
5	Байыркы Кытай мамлекети		2		
6	Байыркы Эгей дуйносу.		2		
7	Байыркы грек шаар-мамлекеттери.		2		
8	Римдин негизделиши.Рим республикасы.		2		
9	Батыш жана Борбордук Европанын орто кылымдардагы цивилизацияларынын башаттары.		2		
10	Элдердин улуу кочу.Варвардык королдуктар (57кк)		2		
11	Батыш жана Борбордук Европа мамлекеттери .		2		
12	Арабдарда исламдын жаралышы жана бекемделиши.Араб халифтиги.		2		
13	Орус жерлеринин феодалдык бытырандылыгы.Алтын Ордо устомдугу.Москванын жоорлашы.		2		
14	Борбордук жана Орто Азия орто кылымдарда.		2		
15	Осмон империясы (Түркия)		2		

16	Феодалдык Кытай –асман алдындагы империя.		2		
17	Ыраакы Чыгыш:Корея жана Япония		2		
18	Европа олколорунун экономикалык,социалдык жана саясий онугушу.Реформация		2		
19	Россия жаны доордун башында (16-17кк)		2		
20	Европа олколорундогу Кайра жаралуу доорундагы илим жана искусство.Агартуу кыймылы.		2		

Сабактын мазмуну,компетенциялары жана коломү.

№	Теманын аталышы.	Адабияттар.	Пайдалана турган суроолор.	Уй тапшырма.
1	Тарых илими жонундо жалпы тушунук.	Дуйно тарыхы 10-класс. Авторлор:О.Ж.Осмонов А.Б.Элебесов. Дуйно тарыхы:урунттуу учурлар.19к.ортосунан	1.Тарыхый тааныпбилуунун функциялары. 2.Тарыхтын неизги мезгилдерге	1.тарых илими эмнени окутат? 2.Тарых илими кандай функцияларды
		биздин куно чейин. Усулдук кенешчи:Ч.А. Жумали	болунушу.	аткарат? 3.Тарых илиминин методологиясы кандай?

2	Алгачкы коом дуйносунун жаралышы.	Дуйно тарыхы 10-класс. Авторлор:О.Ж.Осмонов А.Б.Элебесов. Дуйно тарыхы:урунттуу учурлар.19к.ортосунан биздин куно чейин. Усулдук кенешчи:Ч.А. Жумали	1.Илим жана дин адамдын келип чыгышы . 2.Байыркы адамдардын сооктору боюнча адамдын биологиялык эволюциясын тузуу. 3.Жаны таш доору «неолит революциясы».	1.Адамдын келип чыгышы жонундо дуйнодо кандай коз караштар бар жана алар булл процессти кандайча далилдешет? 2.Археология жана антропология илимдери жонундо тушунугунорду айтып бергиле. 3.байыркы мезгилде диндин жана искусствонун пайда болушуна эмнелер таасир эткен?
3	Байыркы Египет мамлекети.	Дуйно тарыхы 10-класс. Авторлор:О.Ж.Осмонов А.Б.Элебесов. Дуйно тарыхы:урунттуу учурлар.19к.ортосунан биздин куно чейин. Усулдук кенешчи:Ч.А. Жумали	1.Байыркы Египет цивилизациясынын пайда болушу. 2.Фараон-Египет окумдары. Фараон ордосундагы каадасалттар жана адепахлак.	1.Эмне себептен байыркы Египетте мамлекет пайда болгон?Мамлекетт ин негизги белгилери кайсылар? 2.Фараондор согуштук жортуулдарды кандай максатта жана кайсы олколорго жургузушкон?
4	Байыркы Индия.	Дуйно тарыхы 10-класс. Авторлор:О.Ж.Осмонов А.Б.Элебесов. Дуйно тарыхы:урунттуу учурлар.19к.ортосунан биздин куно чейин. Усулдук кенешчи:Ч.А. Жумалиев.	1.Байыркы Индия: жаратылыш шарттары,калкы жана анын негизги кесиби. 2.Инди ороонунун эн байыркы шаармамлекеттеринин табышмактуу сырлары.	1.Байыркы Идиянын жаратылыш шарттары,калкы чарбасы жонундо айтып бергиле. 2.Эмне учун баыркы мамлекеттер алгачкылардан болуп Инди ороонундо

				тузулгон? 3.Эн байыркы шаармамлекеттер жонундо эмнелерди билесинер?
5	Байыркы Кытай мамлекети.	Дуйно тарыхы 10-класс. Авторлор:О.Ж.Осмонов А.Б.Элебесов. Дуйно тарыхы:урунттуу учурлар.19к.ортосунан биздин куно чейин. Усулдук кенешчи:Ч.А. Жумалиев	1.Кытай цивилизациясынын жаралышы жана анын озгочолуктору. 2.Бирдиктуу Кытай Мамлекети (Цин жана Хан династиялары). 3.Диний философиялык окуулар. Конфуций жана Лао Цзы. 4.Улуу Кытай дубалы.	1.Эмне учун байыркы мамлекеттер Хуанхе ороонундо пайда болгон? 2.Байыркы Кытай цивилизациясынын озгочолуктору эмнеде деп ойлойсунар? 3.Улуу Кытай дубалын куруунун себептери жана мааниси жонундо эмне билесинер?
6	Байыркы Эгей дуйносу.	Дуйно тарыхы 10-класс. Авторлор:О.Ж.Осмонов А.Б.Элебесов. Дуйно тарыхы:урунттуу учурлар.19к.ортосунан биздин куно чейин. Усулдук кенешчи:Ч.А. Жумалиев	1.Эзелки падышалыктар (Крит жана Микены). 2.Троя согушу.Гомер: «Илиада» жана «Одиссея».	1.Байыркы Эгей дуйн.осундогу алгачкы мамлекеттер жонундо айтып берилле. 2.Троя согушу жонундо эмнелерди билебиз жана анын натыйжасы кандай болгон? 3. «Илиада» жана «Одиссея»ким тарабынан жана качан тузулгон?

7	Байыркы Грек шаар мамлекеттери.	Дуйно тарыхы 10-класс. Авторлор:О.Ж.Осмонов А.Б.Элебесов. Дуйно тарыхы:урунттуу учурлар.19к.ортосунан биздин куно чейин. Усулдук кенешчи:Ч.А. Жумалиев	1.Полистердин тузулушу жана полистик уюмдардын озгочолуктору. Байыркы Афины. 2.Демократиянын жаралышы Солондун реформалары. 3.Байыркы Спарта. 4.Грек	1Полистер деп эмнени айтабыз? 2.Байыркы Афиныдагы демос менен ак сооктордун ортосундагы куруштун максаты эмнеде?
---	---------------------------------	--	--	--

			колониялаштыруусу .	
8	Римдин негизделиши.Рим Республикасы.	Дуйно тарыхы 10-класс. Авторлор:О.Ж.Осмонов А.Б.Элебесов. Дуйно тарыхы:урунттуу учурлар.19к.ортосунан биздин куно чейин. Усулдук кенешчи:Ч.А. Жумалиев	1.Римде падыша бийлигин кулатуу жана республиканы орнотуу. 2.Римдин Италияны басып алышы. 3.Рим Республикасынын куч-кубатынын артышы.пуни согуштары.	1.Римдиктер патрицийлерге жана плебейлерге кандайча болунгон? 2.Римде республика качан орногон? 3.Республиканын монархиядан кандай айырмасы бар? 4.Спартактын жетекчилигиндеги кулдардын которулушу жонундо эмне билесинер?
9	Батыш жана Борбордук Европанын орто кылымдардагы Цивилизациялар ынын башаттары.	Дуйно тарыхы 10-класс. Авторлор:О.Ж.Осмонов А.Б.Элебесов. Дуйно тарыхы:урунттуу учурлар.19к.ортосунан биздин куно чейин. Усулдук кенешчи:Ч.А. Жумалиев	1.Феодалдык мамилелердин башаты. 2.Эрте орто кылымдардагы жаратылыш жана адам.Этностук процесстер жана феодалдык бытырандылык.3.Христиан дини-орто кылымдардагы цивилизациялардын пайдубалы.	1.Орто кылымдагы укук,менчик кандай болгон жана кул ээлоочулук мезгилдегидей айырмасы кандай? 2.Крепостной дыйкандар кандайча пайда болгон? 3.Феодалдык бытырандылык деген эмне?

10	Элдердин улуу кочу. Варвардык королдуктар (57кк).	Дуйно тарыхы 10-класс. Авторлор: О.Ж. Осмонов А.Б. Элебесов. Дуйно тарыхы: урунттуу учурлар. 19к. ортосунан биздин куно чейин. Усулдук кенешчи: Ч.А. Жумалиев	1. Европанын варвар элдери: кельттер, германдар жана славяндар Элдердин улуу кочу доорунда. 2. Батыш Рим империясынын кулашы жана варвардык королдуктардын тузулушу.	1. Европанын варвар элдери кайсы жерлерде жашаган? 2. Алардын чарбачылыгы кандай болгон? 3. Славян элдери кайсы аймактарда жашаган? Алардын коомдук тузулушу кандай болгон?
11	Батыш жана Борбордук Европа мамлекеттери.	Дуйно тарыхы 10-класс. Авторлор: О.Ж. Осмонов А.Б. Элебесов. Дуйно тарыхы: урунттуу	1. Франк мамлекети. 2. Улуу Карл жана анын империясы. 3. Викиндер доору	1. Франк мамлекети жана ири жер ээлоочулор кандайча пайда

		учурлар. 19к. ортосунан биздин куно чейин. Усулдук кенешчи: Ч.А. Жумалиев	4. Британ мамлекеттеринин тузулушу.	болгон? 2. Франктар христиан динине качан откон? 3. Улуу Карл ким болгон? 4. Орто кылымдагы таптар жана алардын ортосундагы мамилелер жонундо эмне билдинер?
12	Арабтарда исламдын жаралышы жана бекемделиши. Араб халифтиги.	Дуйно тарыхы 10-класс. Авторлор: О.Ж. Осмонов А.Б. Элебесов. Дуйно тарыхы: урунттуу учурлар. 19к. ортосунан биздин куно чейин. Усулдук кенешчи: Ч.А. Жумалиев	1. Арабстан жарым аралынын ээлеген орду, жаратылышы жана калкы. 2. Араб урууларынын биригишинин себептери. Ислам дини. Мухаммед пайгамбар.	1. Араб урууларынын биригишинин жана исламдын жаралышынын экономикалык жана социалдык оболголору кайсылар? 2. Мухаммед пайгамбар ким болгон? 3. Араб халифтиги кайсы жылдарда окум сургон?

13	Орус жерлеринин феодалдык бытырандылыгы. Алтын Ордо устомдугу.Москва нын жогорулашы.	Дуйно тарыхы 10-класс. Авторлор:О.Ж.Осмонов А.Б.Элебесов. Дуйно тарыхы:урунттуу учурлар.19к.ортосунан биздин куно чейин. Усулдук кенешчи:Ч.А. Жумалиев	1.Орус долоту. 2.Киев Русу. Феодалдык аяс онугушу. 3.Саясий тузулушу жана тышкы саясаты. 4.Улушторго бытыроонун башталышы. Акылман Ярослав. «Орус правдасы». 5.Рустун феодалдык бытырандылыгы жана анын озгочолуктору. 6.Алтын Ордо устомдугунун орношу. 7.15кылым.борборд ошкон Москва мамлекети.Иван Калита.	1.Киев Русу мамлекети качан кантип тузулгон? 2.Христианчылыкты кабыл алуунун себеби эмнеде? Анын Киев Русунун тарыхында мааниси кандай болгон? 3.Киев мамлекетинин саясий бытырандылыгыны н себептери кайсылар? 4.Алтын Ордонун устомдугу астында калган орус княздыктары кандайча онуккон?
----	---	--	---	---

14	Борбордук жана Орто Азия орто кылымдарда.	Дуйно тарыхы 10-класс. Авторлор:О.Ж.Осмонов А.Б.Элебесов. Дуйно тарыхы:урунттуу учурлар.19к.ортосунан биздин куно чейин. Усулдук кенешчи:Ч.А. Жумалиев	1.Борбордук жана Орто Азияны мекендеген элдер. 2.Турк кагандыктары.	1.Орто кылымдар доорунда Борбордук жана Орто Азия чолкомдорун кайсы элдер мекендеген? 2.Турк кагандыгы кандай мамлекет эле? Ал эмне учун экиге болунуп кеткен? 3.Хорезм кандай мамлекет болгон? Ал кандайча кулаган? 4.Борбордук жана Орто Азия чолкомунуо Чынгыз хан баштаган монгол баскынчыларынын чапкыны кандайча башталган?
----	---	--	---	--

15	Осмон империясы (Туркия)	Дуйно тарыхы 10-класс. Авторлор:О.Ж.Осмонов А.Б.Элебесов. Дуйно тарыхы:урунттуу учурлар.19к.ортосунан биздин куно чейин. Усулдук кенешчи:Ч.А. Жумалиев	1.Осмон империясынын тузулушу. 2.Империянын ички тузуму.Империянын аскердик-лендик системасынын кризиси.	1.Осмон империясы качан тузулгон? .Ээлеген аймагын картадан корсотуп бергиле. 2.Империянын ички тузуму кандай болгон? 3.Аскердик-лендик системанын тузулушу кандай эле?Ал эмне учун кризиске кириптер болгон?
16	Феодалдык Кытай-асман алдындагы империя.	Дуйно тарыхы 10-класс. Авторлор:О.Ж.Осмонов А.Б.Элебесов. Дуйно тарыхы:урунттуу учурлар.19к.ортосунан биздин куно чейин. Усулдук кенешчи:Ч.А. Жумалиев	1.Уч падышалык доору жана Цзин империясы. 2. Кытай ипериясынын кунунун бутушуЮань,Мин династиялары.	1.Уч падышалык доору жонундо эмне билдинер? 2.Манчжурлардын империялык Кытай тарыхындагы ээлеген орду
			3.Цин Кытайы жана тышкы дуйно.	кандай экен? 3.Цин Кытайынын ички саясаты кандай болгон? 4.Цин Кытайынын тышкы дуйно менен байланышы кандай онуккон?

17	Ыраакы Чыгыш: Корея жана Япония.	Дуйно тарыхы 10-класс. Авторлор:О.Ж.Осмонов А.Б.Элебесов. Дуйно тарыхы:урунттуу учурлар.19к.ортосунан биздин куно чейин. Усулдук кенешчи:Ч.А. Жумалиев	1.Кореядагы мамлекеттуулуктун калыптанышы. 2.Коря сонку орто кылымдарда.Ли династиясы. 3.Сегундарга чейинки Япония (12к.чейинки) 4.сеундардын доорундагы Япония (12-19 кк).	1.Кореяда мамлекеттик тузулуш кандайча калыптанган? 2.Кореянын экономикасындагы негизги чарба кассы болгон? 3.Кореянын тарыхында Ли династиясынын ролу кандай болгон? 4.Корейлердин коншумамлекеттер менен мамилеси кандай эле?
18	Европа олколорунун экономикалык,со циалдык жана саясий онугушу. Реформация	Дуйно тарыхы 10-класс. Авторлор:О.Ж.Осмонов А.Б.Элебесов. Дуйно тарыхы:урунттуу учурлар.19к.ортосунан биздин куно чейин. Усулдук кенешчи:Ч.А. Жумалиев	1.Улуу геграфиялык ачылыштардын натыйжалары. 2.Англиякапиталдын алгачкы топтомунун классикалык мекени. 3.Капиталдык алгачкы топтомунун булактары.4.Генрих 4. Абсолютизмдин чындалышы.Ришел ье. 5.Реформациянын тарапкерлери жана каршылаштары.	1.Капиталдын алгачкы топтому деген эмне жана анын кандай булактары болгон? 2.Эмне учун Англия капиталдык классикалык топтомунун мекени деп аталып калган? 3.Мануфактуралард ын пайда болушу жана осушу,ички жана дуйнолук базарлардын кенейиши эмнеге байланыштуу болгон?
19	Россия жаны доордун башында (1617кк)	Дуйно тарыхы 10-класс. Авторлор:О.Ж.Осмонов А.Б.Элебесов. Дуйно тарыхы:урунттуу учурлар.19к.ортосунан	1.Орус жерлерин бириктируунун бутушу. 2.Петр 1нин падышалык доорунун	1.москванын айланасында орус жерлеринин биригиши Россия учун кандай

		биздин куно чейин. Усулдук кенешчи:Ч.А. Жумалиев	башталышы. 3.Россия Петр 1нин тушунда. 4.Мануфактуралык ондуруштун онугушу. 5.Россиянын 18к.экинчи жарымы-19к.биринчи жарымындагы социалыкэкономикалык онугушу. 6.Декабристтер кыймылы.	мааниге ээ болгон? 2.Опричнина деген эмне экен?Ал канча мезгилге созулган? 3.Петр 1нин тушунда мамлекеттик башкарууда кандай кайра тузуулор жүргүзүлгөн? 4.Ата Мекендик согуш Россия учун жана Франция учун кандай согуш болгон? Орус элинин булл согуштагы жениши Россия учун жана эл аралык кандай мааниге ээ болгон? 5.Декабристтер кимдер болгон?Декабристтер кыймылынын чыгуу себептерин жана декабристтер которулушунун маанисин айтып бергиле.
20	Европа олколорундогу Кайра жаралуу доорундагы илим жана искусство. Агартуу кыймылы.	Дуйно тарыхы 10-класс. Авторлор:О.Ж.Осмонов А.Б.Элебесов. Дуйно тарыхы:урунттуу учурлар.19к.ортосунан биздин куно чейин. Усулдук кенешчи:Ч.А. Жумалиев	1.Табият таануудагы революция. 2.Кайра жаралуу доорундагы корком сурот онору.3.Леонардо да Винчи. 4.Орус маданиятынын онугушу.	1.Табият таанууда кандай революция болгон экен?Анын кандай окулдорун билдинер? 2.Кайра жаралуу доорундагы искусстводо кандай жетишкендиктер болгон,кайсы окулдорун билесинер?

Биринчи семестрге карата сабак боюнча жыйынтыктоочу контролдук суроолор.

1.Тарыхый таанып-билуунун функциялары.

2.Тарыхтын неизги мезгилдерге болунушу

- 3.Илим жана дин адамдын келип чыгышы .
- 4.Байыркы адамдардын сооктору боюнча адамдын биологиялык эволюциясын түзүү.
- 5.Жаны таш доору «неолит революциясы».
- 6.Байыркы Египет цивилизациясынын пайда болушу.
- 7.Фараон-Египет окумдары. Фараон ордосундагы каада-салттар жана адеп-ахлак.
- 8.Байыркы Индия: жаратылыш шарттары, калкы жана анын негизги кесиби.
- 9.Инди ороонунун эн байыркы шаар-мамлекеттеринин табышмактуу сырлары.
- 10.Кытай цивилизациясынын жаралышы жана анын озгочолуктору.
- 11.Бирдиктуу Кытай Мамлекети (Цин жана Хан династиялары).
- 12.Диний философиялык окуулар. Конфуций жана Лао Цзы.
- 13.Улуу Кытай дубалы.
- 14.Эзелки падышалыктар (Крит жана Микены).
- 15.Троя согушу.Гомер: «Илиада» жана «Одиссея».
- 16.Полистердин түзүлүшү жана полистик уюмдардын озгочолуктору. Байыркы Афины.
- 17.Демократиянын жаралышы Солондун реформалары.
- 18.Байыркы Спарта.
- 19.Грек колониялаштыруусу.
- 20.Римде падыша бийлигин кулатуу жана республиканы орнотуу.
- 21.Римдин Италияны басып алышы.
- 22.Рим Республикасынын күч-кубатынын артышы.пунни согуштары.
- 23.Феодалдык мамилелердин башаты.
- 24.Эрте орто кылымдардагы жаратылыш жана адам.Этностук процесстер жана феодалдык бытырандылык.
- 25.Христиан дини-орто кылымдардагы цивилизациялардын пайдубалы
- 26.Европанын варвар элдери:кельттер, германдар жана славяндар Элдердин улуу кочу доорунда.
- 27.Батыш Рим империясынын кулашы жана варвардык королдуктардын түзүлүшү
- 28.Франк мамлекети.
- 29.Улуу Карл жана анын империясы.
- 30.Викиндер доору
- 31.Британ мамлекеттеринин түзүлүшү
- 32.Арабстан жарым аралынын ээлеген орду,жаратылышы жана калкы.
- 33.Араб урууларынын биригишинин себептери.Ислам дини. Мухаммед пайгамбар
- 34.Орус долоту.

- 35.Киев Русу.
- 36.Саясий түзүлүшү жана тышкы саясаты.
- 37.Улушторго бытыроонун башталышы. Акылман Ярослав. «Орус правдасы».
- 38.Рустун феодалдык бытырандылыгы жана анын озгочолуктору.
- 39.Алтын Ордо устумдугунун орношу. 7.15кылым.борбордошкон Москва мамлекети.Иван Калита.
- 40.Борбордук жана Орто Азияны мекендеген элдер.
- 41.Турк кагандыктары
- 42.Кореядагы мамлекеттуулуктун калыптанышы.
- 43.Коря сонку орто кылымдарда.Ли династиясы.
- 44.Сегундарга чейинки Япония (12к.чейинки) сеундардын доорундагы Япония (12-19 кк).
- 45.Орус жерлерин бириктируунун бутушу.
- 46.Петр 1нин падышалык доорунун башталышы.
- 47.Россия Петр 1нин тушунда.
- 48.Мануфактуралык ондуруштун онугушу.
- 49.Россиянын 18к.экинчи жарымы-19к.биринчи жарымындагы социалык-экономикалык онугушу.
- 50.Декабристтер кыймылы. .Табият таануудагы революция.
- 51.Кайра жаралуу доорундагы корком сурот онору.
- 52.Леонардо да Винчи.
- 53.Орус маданиятынын онугушу